

STORTINGET

#Siifra

HVORDAN DELTA I SAMFUNNSDEBATTEN?

#Siifra

#Siifra

Hvordan delta i samfunnsdebatten?

En guide til hvordan du kan bidra til en god debatt der både du og andre føler dere trygge til å si det dere mener.

#SIIFRA-GUIDEN:

CASE:

Thea (16) mener at tilgangen til helsesykepleier bør være bedre på skolen hun går på. Hun skriver sitt første leserinnlegg til lokalavisa og argumenterer for at unges psykiske helse bør tas på alvor. Hun mener at bedre tilgang til helsesykepleier på skolen vil bidra til at unge som trenger det, får noen å snakke med. I leserinnlegget foreslår Thea at det bør stilles et minimumskrav til hvor mange timer i uken helsesykepleieren skal være tilgjengelig på skolen. Leserinnlegget publiseres i lokalavisa – både på trykk og på nett – i tillegg til å deles på lokalavisas Facebook-side. Kommentarene renner inn. Mange er positive, mens andre er negative, og noen få rett og slett er skremmende.

Ulike svar på Theas leserinnlegg	Eksempel	Hvordan Thea kan møte svarene hun får	Eksempel	Hvordan du kan være en hverdagshelt for Thea
1. Saksargumentasjon	<ul style="list-style-type: none">– Det vil koste for mye å utvide timeantallet med helsesykepleiere.– Tiltak for å bedre unges psykiske helse har blitt høyt prioritert de siste årene, nå er det andre grupper som må prioriteres.– Det er for få helsesykepleiere i kommunen til å dekke opp flere timer på din skole uten at dette går ut over elever på andre skoler.	<ul style="list-style-type: none">– Komme med saklige motargumenter.– Be om kilde.– Vise til fakta som styrker saken hennes.	Har du noen eksempler på tiltak der unges psykiske helse har blitt prioritert i kommunen de siste årene? Det er dessuten økonomisk smart å forebygge psykiske lidelser blant unge gjennom tidlig innsats. Ved å få hjelp tidlig, så er det for eksempel større sjanse for at man kan stå i arbeid senere i livet.	Delta i debatten. #Siifra om at Thea svarer bra, og at hun har viktige poeng, også om du er uenig med henne.
2. Personkritikk	Innlegget viser at du er altfor ung og uerfaren til å forstå noen som helst. Du har ingen kunnskap.	#Siifra – Be om saklige motargumenter.	Alderen min er ikke relevant. Har du noen saklige argumenter mot å utvide tilbudet med helsesykepleiere?	#Siifra om at slike kommentarer ikke hører hjemme i en god debatt. Ros Thea for å være den saklige, også om du er uenig med henne.
3. Jukseteknikker – ofte kalt hersketeknikk – usaklige sammenligninger	Kjære lille venn, dette var vel litt for mye å tenke på for ditt lille hode. Kanskje du heller burde gå tilbake til fjortisvennene dine og heller la voksne drive med politikk?	#Siifra at hersketeknikker ikke hører hjemme i en god debatt. – Be om saklige motargumenter.	Når du bruker hersketeknikker, er det vanskelig å diskutere sak.	#siifra om at hersketeknikker ikke hører hjemme i en god debatt. Ros Thea for å være den saklige, også om du er uenig med henne.
4. Hatprat og sjikane	Det er ikke synd på dere som er unge i dag. Slutt å syte. Og slutt å skrive. Du er sikkert skada, så dum som du er i hodet.	#Siifra at hatprat og sjikane ikke hører hjemme i en god debatt. Det er lov å la være å svare.	Jeg har akkurat like mye rett som deg til å si hva jeg mener. Om du ikke har tenkt å diskutere saklig, så trenger du ikke kommentere.	#Siifra om at sånt ikke er greit og rapporter kommentaren. Sjekk med Thea om det går bra, og forsikre henne om at selv om noen er usaklige og sårende, må hun fortsette å si sin mening.
5. Trusler	Enda mer mas om at unge har det vondt inni seg??? Jeg NEKTER å la skattepengene mine gå til bortskjemte unger som griner i skoletiden. Om jeg ser deg, skal du få kjenne på ekte smerte...	Rapporter til nettstedet debatten foregår på. Hvis trusselen er alvorlig kan du vurdere politianmeldelse / Det er lov å la være å svare.	Dette ser jeg som en trussel. Jeg har rapportert kommentaren din og vurderer å politianmelde trusselen din.	#Siifra om at sånt ikke er greit verken mot voksne eller barn og rapporter kommentaren. Sjekk med Thea om hun ble skremt, og forsikre henne om at selv om noen er slemme, så må hun fortsette å si sin mening.

5 RÅD TIL UNGE SOM LURER PÅ OM DE SKAL ENGASJERE SEG

1. Si det du mener. Da blir du lyttet til og har større sjanse for at saken du er opptatt av, får en løsning som du ønsker.
2. Lær deg mer om saken. Kanskje du kan søke råd hos eller delta i en organisasjon eller forening?
3. Noen vil være uenig med deg. Det er lov. Kanskje kan du be en du kjenner om hjelp til å forberede deg på kritikk?
4. Får du tilbakemeldinger som føles ubehagelige eller skremmende, be en du stoler på om hjelp!
5. Noen bruker triks og hersketeknikker når de diskuterer. Lær deg å gjenkjenne triksene – ikke ta dem personlig.

5 RÅD TIL VOKSNE OM HVORDAN DE SKAL MØTE BARN OG UNGES ENGASJEMENT

1. Som voksen er det alltid ditt ansvar å oppføre deg skikkelig i debatten.
2. Om du kommenterer på nett eller gjennom avisspaltene, sjekk med deg selv om du ville sagt det samme om personen stod rett foran deg.
3. Bruk ytringsfriheten din til å skape en god debatt for alle, i alle aldre. Hei på unge stemmer!
4. Ser du trusler, sjikane eller andre former for uakseptable kommentarer, vær en hverdagshelt og #Siifra!
5. Ta de unge på alvor. De har meninger voksne trenger å høre. Bidra til at barn og unge får en god debattopplevelse.